

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dijous 22 de Maig de 1913

Núm. 119

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14. **REUS.** L'unió fa la força

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la misèria.

Els sollicitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una mèdica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Pólices pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235'70 i cobrant els seus hereders 4.744'00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes.

La correspondència al Director General don **A. Bieto Baldrich**

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS
(Anunci aprovat per la Comissaria General de Segurs)

FOMENT REPUBLICÀ NACIONALISTA

Cicle de conferències

Dissabte que vé, dia 24 del corrent, a les 10 de la nit,
l'il·lustre advocat, ex-arcadde popular de Barcelona

DON FRANCISCO LAYRET

desenrotllarà el tema

Nacionalisme Català

Política d'aliances

Estem extraordinàriament preocupats i en veritat no n'hi ha per menys, puig la qüestió és interessant i important per essència. No's tracta pas de qualsevol d'aquests assumptes de política menuda que es resolien "inter nos" i que naixen i moren sense deixar rastre. Ara la cosa és més seria, puig va més enllà de les fronteres i d'ella depèn el nostre pervindre. El problema és aquest: amb qui ens aliarem? Amb la militarista Alemanya? Amb la patriòtica França? Amb la liberal Anglaterra? Amb la dolça Itàlia? Entrarem a formar part de la Triple Aliança? Ens decantarem cap a la Triple "Entente"? Com ho hem de fer per a encertar-ho millor?

I com succeïx en totes les coses, tant en les més importants com en les més baladís, el qui no té opinió pròpia se troba esmaperdut davant de la multiplicat de les opinions agenes.

El gran Melquíades Alvarez va tenir la pensada de fer declaracions de política internacional i ja la vàrem tenir armada. Després de don Melquíades, va venir

en Vázquez Mella, i en Gabrielito Maura, i en Cambó, i en Sol i Ortega. Als uns els entusiasma el Kaiser, la terra dels Krupp, la patria dels guerrers; als altres que passen llurs dies lluints i fan dringar llurs sabres amb reminiscències migevals; els altres s'engresquen amb els nostres veïns francesos i veuen en el viatge a París de don Alfons l'anunci de proximes intel·ligències internacionals. Fins sembla que hi ha hagut interès en no celebrar a Madrid com altres anys la festa patriòtica del 2 de maig per a que els francesos no se'n ressentin. No falten els qui tenen posades totes llurs esperances en els anglosaxons i de bona gana els perdonen el Gibraltar pensant en lo molt que poden lafavorir-nos. No hi dubte que estem d'enhorabona. La "chula" espanyola es vol emmaridar i no sap a qui triar de tants "fills" que li surten. Els pares de la patria donen cada un un consell diferent segons llurs simpaties i llurs idees polítiques, i està clar, la noia no's decideix.

Què'n sortirà de tot això? Quins seran els nostres aliats? Els flemàtics anglesos? Els riillers fran-

cesos? Els estirats alemanys? Els presumits italians? La diplomàcia secreta, aquesta mena de poder ocult que en ple segle XX diposita en les mans d'uns pocs elegits l'avenir dels pobles.
la. Lo únic que sabem és que si ens hem de refiar de lo que'ns donguin els altres, ja podem esperar sentats. La única força dels pobles està en ells mateixos, en llur treball, en llur riquesa, en llurs ideals i de tot això n'estem encara ben magres. Sense això anirem sempre a remolc dels altres i amb apariències d'independència no farem més que lo que, als altres els convingui. Aquest serà el resultat final de totes les nostres aliances. En la política internacional hi tenim destinat un paper; però ara per ara aquest no és altre que de partiquin.

JEPUS.

IMPRESSIÓ

Barcelona, ciutat cosmopolita i la dels forts contrastos. La de l'infima misèria i de la màxima opulència. La dels enderrocaments més tràgics. La que aixeca famés que esdevenen mundials, i en regateixa d'altres "quina legitimitat", demostrada amb una serie d'obres que formen un goiell d'orgull per a la nostra raça; per a ésser nostre l'home que va crearles, i que l'esperit de l'enveja i la mesquinesa de moltes ànimes, volen mermar. La que aixeca monuments als homes que han fet progressar i enaltir la ciutat, i en sab treure d'ella als vivedors que l'aniquilen. La que porta un esperit progressiu en moltes de ses obres i actes, i la que hi trobareu carrers més indecents que en qualsevol poble de quart ordre. La dels grans platgeris i de les orripilants tribulacions. La de les grans virtuts i de les vicis que marquen palesament una generació en l'ànim dels qui la contenen. Dos dies he sigut hoste de la ciutat comtal, i la meua ànima ha vibrat a l'impuls de tots aquests contrastos.

Calla treure'n el gust de totes aquelles impressions de cara i creu que havien fet glatir mon cor, i al matí vinent mon esperit necessitava repos i gaudir de sensacions suaus, que no fossin de força sotragada, que agermanessin si manava mon ànima, amb el llenguatge de l'art. I vaig opinar que lo que encalzava més amb el meu estat d'esperit, era la ciutat dels no vivents, la que encara que no'ns deix sentir sa veu, també parla, i ens sugereix ideals i pensaments que en la ciutat del bullici no podríem formar. I vaig empendre el viatge cap al cementiri nou.

De lluny, lo primer que s'ovira anant fant camí cap a la ciutat callada, és la part alta ont hi ha instal·lats els nínxols en forma que'm feran el mateix efecte que si veges les rajoles de color blanc, mascarades, d'una cuina llarguissima; i així que m'hi anava atansant, se començaven a oïr els caps artístics dels pantons de faxe en quins els artistes han exprimat tot el seu ingeni per a que'l lloc on reposa la materia dels que foren, fos digne d'admiració dels mortals que volen visitar-lo.

Sorpren verament la posició topogràfica en que està instal·lada la ciutat de la pau, i sorpren més encara l'infinitat de filigranes i exquisitesses amb que l'art ha anat vestint tot aquell lloc, que res de tetric ni melancòlic té, sino que apar un jardí escullit on l'amor convidava a flirtar-hi, per a fer-lo en aquell ambient, tot pensant en la mort, símbol d'una més forta intensificació de vida.

Una de les notes que'm va suggerir extraordinàriament, va ésser la de una estètica més que de taman natural, que aixeca un pic a l'aire amb actitud de donar el primer cop per a obrir la fossa. És d'una expressió i d'una correcció de línies, que realment no pot expressar amb més justesa el significat de lo que simbolitza.
Vaig admirar una infinitat d'obres dignes de remarcar, si inconscientment, a l'atzar, me vaig trobar davant de la tomba ben Bartomeu Robert. Me tragué el barret i vaig resar-li una oració de cor, per a que l'esperit d'aquell il·lustre home de ciencia i gran aimador de Catalunya, gués amb l'amor i el bon acort que an ell el guiava en les seves prediccions i en els seus fets, a tots els que dirigeixen i volen portar a terme l'obra definitiva de la lliberació de la nostra

Patria. Que'l seu exemple els illumini per a conseguir nostra victòria.

Hauria sigut una heretgia deixar de fer-ne una altra de visita, i vaig encaminar mos passos vers la tomba d'aquell col·loso gení, d'aquell incomparable una de les més lleghimes glòries que han florit a Espanya en el segle XIX, que's diu Jacinto Verdaguer. Homil i seria és sa tomba. La mà de l'artista poc hi ha treballat allí, i és d'alabar l'interpretació del que l'ha dirigit, puig ha sapigut confondre l'obra amb el pensament del qui allí guarda. Vaig resar-li ferventment l'oració que sols se resa als genis, l'oració espiritual, i demanar-li que'l seu esperit gegantí i ferm que la norma de sa vida i l'inspiració, ho llegués a l'ànima de la gent de la nostra volguda Catalunya, per així el dia que nosaltres assolim l'ideal que ell tant aimava, en romiatge espiritual fer-ne oïrena, per haver sigut ell qui posà la primera pedra an aqueixa gran, convenient i patriòtica obra.

Era migdia quan vaig pendre comiat de la cosmopolita ciutat, i el tren me portava fant camí cap al meu tranquil poble, on si no podem fruit d'extraordinaries coses tampoc si observem aquells tons tant antitètics de la gran ciutat, i l'ànima resta més pura i més nobles nostres ideals.

23/24 III 913.

Teatre Fortuny

EL DESPATRIAT

No sabem ben bé el per qué, pero lo cert és que an en Rusiñol, quan escriu drames, no'ns el sabem pendre en serio. Ses quin dia serà aquell que l'il·lustre autor de «Oracions», «Anant pel món», «L'alegria que passa», deixarà de malgastar el temps escrivint drames i l'aprofitarà contrenant el genre literari que li ha donat renom i gloria! Si en Rusiñol se determinava a no portar al teatre més que sànets, faria un gran bé al nostre Teatre nacional, perque és una llàstima, una veritable llàstima,

que obres com «El Despatriat», i tantes altres que'n podríem citar del mateix autor, se tradueixin i's presentin com una mostra de la nostra literatura escènica. Quin concepte poden formar del Teatre Català, els que'l judiquin pels drames den Rusiñol? Voleu res més inconsistent, més manso, més acaronat?

Es una mala dèria la que impulsa al gran artista a escriure obres dramàtiques. Sembla que les escrigui per obligació ineludible, per quant les trobem mancades d'espontaneïtat i d'inspiració. Tenim el presentiment de que al començar una obra, no té plan preconcebut, no sab com l'acabarà, i va construint escena darrera escena d'una manera arbitrària, resultant-li després un conjunt deslligat i fals que, en el cas més afortunat, conseqüeix enlluernar a la galeria mercès a un abandó de frases llampants, però sense arribar mai a produir aquella sensació de bellesa que correspon a tota obra sòlidament construïda.

Per en Rusiñol, sembla que els homes siguin maniquins parlants com els autòmats que exhibeixen els ventrílocs. La generalitat de les seves obres són construïdes de la mateixa manera: agafa una colla de ninots, els hi fa recitar amb perseverança aolaparadora unes quantes frases fetes, escampades pels seus mateixos llibres, i ja ha realitzat el miracle d'escriure una nova obra.

«El Despatriat» senyala una altra mania en l'excellent pintor, que si va arrelant-se-li, seria qüestió de privar-li el viatjar. Visita un país, i no'n té prou amb pintar-hi uns quants quadros i escriure-hi un llibre, sinó que hi ha de dedicar un drama: una especie d'ex-voto commemoratiu del seu pas per aquelles terres. Es un non deber que s'imposa i el vol cumplir pesi lo que pesi. Fera ben lliure de les seves accions si no portava conseqüències desagradables per al nostre Teatre, que no hi té cap culpa en que en Rusiñol hagi fet una promtensa.

En Rusiñol, ja de temps enamorat del sitgetá que se'n va a América a fer intentat descriure'l en diverses ocasions i ara hi ha volgut insistir amb «El Despatriat». D'un rengle de ninots d'americano, per l'estil dels d'aquelles augues de soldats que feien les nostres delícies quan érem nois, n'ha tallat tres: «don Páncho», «don Gregorio» i «don Juan».

Vosaltres sabeu com són els ninots de anca! No són ni retrats, ni caricatures: són un esperpento. Doncs aixís són els tres americanos de l'obra den Rusiñol. L'autor ha recollit els estribillos que conserven de les llunyanes terres, els que n'han retornat, i els posa en boca dels seus ninots per a donar-los-hi caracter. Amb aixó, amb fer-los-hi near en abundancia frases castellanes i en fer-los parlar com un municipal castellá després de deu anys de residencia a Catalunya, ja té elements per a omplir els buids de la acció del seu drama.

Anem a les figures principals: la Rita no és una figura de carn i ossos; no és un caràcter; no té equilibri ni consistencia; és una caricatura barroera de la dona egoista i aixuta de cor. No pot sostenir-se damunt de les tanques. L'«Antonio», el protagonista, és un altre maniquí. Com exterioritza el drama intern de en Rusiñol el fa actor? Qui és capaç d'endevinar el procés d'aquella ànima que's manifesta a estones per a fer més patent lo fals que resulta el personatge? I la veritat és que la situació del qui retorna d'América i arriba pobre a la seva llar, ped donar lloc a una gran figura escènica, a un drama intens, punyent, com punyent és el dolor que ha de torturar l'esperit del pobre immigrant que troba fredor: allí ont hi cercava caliu per a la vellesa; pero decididament en Rusiñol no és l'home capaç de llegir en l'ànima dels naufracs que la mar escup a la platja nadina.

«La Carmeta». Qui l'entén an aquella dona? Què hi té en el pit? Què hi vé a fer en l'acció del drama? És una figura lleugerament perfilada, que passa boirosa, indesxifrable, pels ulls de l'espectador.

I aixís podríem anar parlant dels demés personatges de l'obra, que entren i

surten de l'escena a conveniencia de l'autor, sense que la llògica els hi barri mai el pas.

En resum: «El Despatriat» és el més dolent dels drames den Rusiñol.

Els artistes del Fortuny, feren veritables prodigis, conseguint que'l públic tingüés abnegació per a escoltar tots tres actes.

Corpus de sang

Poble digne de les seves reivindicacions històriques, es aquell que sab honrar als seus héroes, es aquell que no perd la memoria dels seus bons fills, dels que en defensa de les seves llibertats li fan ofrena de la seva sang generosa.

Veus aquí perque Catalunya deu avui un record als heroics fills de la terra que l'any 1640 tingueren un bell gest de deslliurança d'aquells que tant honren l'història de nostra Patria.

Dediquem, doncs, an aquells avant passats anc que no més sigui una petita remembrança tot desitjant per a la Patria dies de prosperitat i grandesa.

Qüestions locals

Lo del carrer venut a l'Ajuntament

Devem un comentari an aquesta qüestió després de la sessió en que s'aprova definitivament la compra dels terrenys dels senyors Bertrán.

No podem deixar passar lo que oocregu en aquella sessió, sense fer-hi un ses agenes a la nostra voluntat, car nosaltres no som professionals del periodisme ni hem de justificar desde'l diari el son que no'ns donen a Casa de la Vila.

Com que tenim altres quefers particulars amb els quals ens guanyem el pa de cada dia, no podem dedicar-nos amb l'assiduitat o l'oportunitat que voldriem a les tasques periodístiques.

Després d'aquest obligat sincerament amb nostres lectors, entrarem en materia per a dir senzillament que sigui com vulgui s'ha escamotejat a la població la propietat d'uns terrenys destinats a carrer. No'ns convençé la majoria amb les seves raons; no digué res digne de tindre's en compte en demostració de que la terrenys en litigi eren de propietat llegitima dels senyors Bertrán.

Tots els arguments de nostre volgut company el regidor senyor Recasens, quedaren en peu. Ni l'habilitat «trasnochada» del senyor Briansó, ni les sortides de to del descomunal senyor Pallés, feren el més petit esboranc en la forta argumentació del regidor nacionalista republicà.

Per xó el senyor Briansó, arriá veles desde'l primer moment, al veure que'ls seus sofismes no convenien a ningú, procurant presentar la qüestió com a perjudicial per l'Ajuntament en cas que aquest se decidís a reivindicar els seus drets sobre'l carrer objecte del debat.

Digué el regidor possibilista que un plet era molt perillós per l'Ajuntament; que la quantia i el valor de lo que's discutia no pagaven la pena d'exposar-se a un gasto enorme. Además, afegí com argument de més força, que la pèrdua que pogué's haver experimentat l'Ajuntament en lo del carrer en qüestió, ja venia compensada pels terrenys que en altra lloc cadien els senyors Bertrán al Manicipi per a la perllongació del passeig de Sunyer.

Aixó darrer se va decidir de dir el senyor Briansó pel comte que li tenia, que s'havia lograt mercès a la denuncia presentada contra la venda del carrer en qüestió, lo qual de no ésser discutit

no hauria sigut tranzaccionat amb la oferta dels nous terrenys dels senyors Bertrán.

Per lo tant els promovedors d'aquest litigi sempre se podrán apuntar com un triomf seu aquesta ventatja o reparació obtinguda pel Manicipi.

Aixís es que la qüestió moralment qui l'ha guanyada es la part recurrent, en primer lloc, i la minoria nacionalista republicana en segon terme per haver prestat el seu apoi a una causa justa d'interés públic, no a un afer d'ordre particular com amb maliciosa intenció insinuava la perversitat dels prohoms de la majoria.

Una vegada més el poble ens podrà jutjar a uns i altres per la manera respectiva amb que servim els seus interessos.

Assamblea de comptadors municipals i provincials

En l'Assamblea de comptadors de fondos municipals i provincials que se celebrará a Madrid els dies 26, 27, 28 i 29 de l'actual mes, se posarán a discussió els següents temes:

Primer. Reconstituició de les Hisendes locals, per a subsanar els perjudicis que'ls hi ha causat la llei de 12 de juny de 1911.

Segon. Conveniencia de la municipalització de determinats serveis públics.

Tercer. Conveniencia d'autoritzar a les Diputacions provincials per a l'exploració de serveis públics o per a imposar un recàrrec sobre'ls serveis municipalitzats ab renuncia al repartiment provincial corresponent a l'Ajuntament respectiv.

Quart. Reforma del Reglament del Cos de Comptadors, segons el projecte dels de la provincia de Segovia.

Quint. Montepio. Bases per a la seva execució.

Sis. Escalf. Aquests temes motivarán unes conclusions que s'elevarán al ministre de la Governació.

Dita Assamblea promet ésser molt important, doncs se compta amb l'adhésió de la quasi totalitat de comptadors en exercici.

Informació Local

Fent-nos ressó del desig de varis abonats i concurrents al Teatre Fortuny, preguem a l'Empresa del mateix que posi altre cop en escena la comedia «En Joan Bonhoma» que tant d'èxit obtingué en la nit de la seva estrena.

Creiem que no sols l'abono, sinó molts dels que no pogueren assistir a la primera representació de la comedia den Pous veurien amb gust que'l nostre prec fo: atés.

Avui, diada de Corpus, recorrerà els carrers, amb el cors de costum, la tradicional professó, acabada la qual nostres damiseles anirán al passeig de Mata a lluir les seves gracies, aumentades, si cap, amb els nous i vaporosos vestits d'estia.

El proper dissapte, en passeig militar vindrán a nostra ciutat tres batallons d'infanteria amb bandera i música, de la guarnició de Tarragona.

SIKERAL del doctor CANALS.— Es el millor refresc: 14 rals kilo.— De venda en els bars, cafés i establiments de begades.— Dipositari en aquesta: H. MARINÉ, plaça de Prim, droguería.

La Quesatura d'Obres públiques publica la relació dels propietaris de finques rústegues en el terme de Borges del Camp que han d'ésser ocupades en

les obres del canal de derivació de les aigües de l'estany de Riudecanyes.

Pel Jutjat de Tarragona se cita als ignorats hereus de don Josep Granell Torredemé, veí que fou de Vilaseca.

Hem sigut convidats, quina atenció agraïm, al concert i ball que amb motiu de l'inauguració de son hermos local d'estiu se celebrará avui en la recreativa societat «La Palma».

El concert tindrà lloc de 6 a 8 de la tarda, executant-se un escollit programa que anirà a càrrec, igual que'l ball que se celebrará a les deu de la nit, de la reputada banda La Palma.

Fabrica de Gorres.— Isidre Pons participa a la seva nombrosa clientela haver traslladat el seu despatx del carrer de Boule núm. 9 al carrer de Montterols 18 i Galíó núms. 7 i 9.—Reus.

Nostres distingits amics, els diputats provincials pel districte de Reus, senyors Vidiella, Alimbau i Borrell cursaren ahir el següent telegrama:

«President Diputació.—Barcelona.— En nom i representació rebuda pobles districte fem vots definitiva aprovació projecte Mancomunitats, testimoniem simpatia actuació parlamentaris catalans i oferim concurs incondicional.

Vidiella—Alimbau—Borrell.»

Per a demá, divendres, a les deu de la nia, la Secció Excursionista del Centre de Lectura convoca als seus seccionats a reunió general ordinària per a la provisió de les vengants reglamentaries i aprovació de l'estat de comptes anyal.

El secretari llegirà la corresponent memoria i el president farà un discurs sobres la moda dels «boy-scouts».

VERMOUTH demanen-lo en totes parts sec i dolc **MAYNER** i **PLA**.

Demá, de deu a onze de la nit, tindrà lloc al Centre de Lectura la elecció de president i la renovació parcial, també per elecció, de les Juntas seccionals.

En el Govern civil s'está confeccionant pera enviar-la al Senat, que l'ha demanat, la relació dels supervivents de la campanya d'Àfrica de 1859 a 1860.

El Rectorat de l'Universitat literaria de Barcelona anuncia la provisió per medi d'oposició de les places de professor i professora de música de les recentment restablertes Escoles Normals de mestres de Tarragona.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13.—REUS

Per la gran companyia de declamació catalana que tant acertadament dirigeix el celebrat autor en J. Pons i Pagés, se posará en escena aquesta nit en el Teatre Fortuny l'aplaudida comedia en quatre actes, que tant d'èxit alcançá el dia de l'estrena i de la que'n fan una oreació els artistes de dita companyia, titulada «Senyora avia vol marit».

Per la Cambra de Comerç de Valls se tracta de gestionar la implantació del servei telefónic urbá, a quin efecte ha obert llista dels particulars i entitats que contraurien l'oportú abonament.

Avui tarda i nit tindrán lloc en la Sala Reus i Kursaal de Reus escullides sessions cinematográfiques.

Gel cristallí VICTORIA

De venda en els principals colmats i tendes d'ultramarins Diposit permanent per a la venda al detall **BAR ESQUELLA** Plaça de Prim (entrada pel carrer de Sant Llorenç)

La recaudació en els ferrocarrils de Madrid a Saragoça i a Alacant desde el 21 al 30 d'abril, s'eleva a 3.873.893 pessetes, resultant un augment de pesse-

tes 49.384 en comparació am la de l'any anterior.

La recaudació des de primer de janer puja a 42.000.599 pessetes, resultant una diferencia en més de 489.138 pessetes en idéntic període de 1912.

La comissió del gran Saló de ball «La Bohemia Modernista», ens comunica haver montat un nou i luxós Saló d'Estiu, el que reuneix les millors condicions dels de la seva classe, situat en el carrer de Sardá, davant del Teatre Circo, qual inauguració tindrà lloc avui dijous, festivat del Corpus, amb dos balls, tarda i nit.

Els ballables anirán a càrrec de la tant aplaudida banda La Principal Reusense.

Saboneria de Josep Forcades Despatx: Sant Esteve, 28.

Havent acudit a l'Ajuntament don Josep Monserrat Vergés, demanant autorització per a substituir una màquina de vapor per un motor elèctric de deu cavalls de força en la seva fàbrica del carrer de Montserrat, l'Arcaldia ho fa públic als efectes de les reclamacions corresponents.

Per ésser avui el darrer dia de la Exposició A. Simó, el Centre de Lectura concedeix lliure entrada a la mateixa, poguent-se visitar desde les deu fins a la una del matí i de les dues fins a les sis de la tarda.

Com es costum ahir van sortir els gegants i la mulassa a fer les delícies de la gent menuda.

Durant les hores que van quedar exposats a Casa de la Ciutat sigueren molt visitats, admirant els nous trajos que porten la mulassa, la vixeta i el vixet i els dos gegants moros. Als gegants grans encara no'ls hi ha tocat el torn i es diu que per les festes de Sant Pere estrenarán també nova indumentaria.

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati

Carme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informarán en la mateixa casa.

Les noticies que's reben de distints punts de la regió, referents a l'estat de les vinyes, concorden en senyalar les bones condicions en que s'efectúa la brotació del cep.

L'oportunitat de les plujes que's fa sentir des de molts llocs, ha sigut motiu perque tornessin a la vida moltes vinyes.

En als moments actuals, s'ocupen amb preferencia els viticultors, en la defensa contra'ls parásits animals i vegetals.

Demá a dos quarts de vuit del vespre se reunirà l'Ajuntament en sessió pública de segona convocatoria corresponent a la present setmana.

Aigua mineral de Caldas de Malavella

— VICHY PRATS —

La sens rival i la més económic. De venda a les farmacies i ultramarins.— Diposit: Comestibles de Román Marimón; Plaça de Catalunya, 7, REUS.

ESPECTACLES

TEATRO FORTUNY

Gran companyia de declamació catalana, baix la direcció artística de J. Pons i Pagés, del Sindicat d'autors dramàtics catalans

Fanció per a avui.—6.ª d'abono.— Segona representació de la comedia en 4 actes den Pons i Pagés, «Senyora avia vol marit».

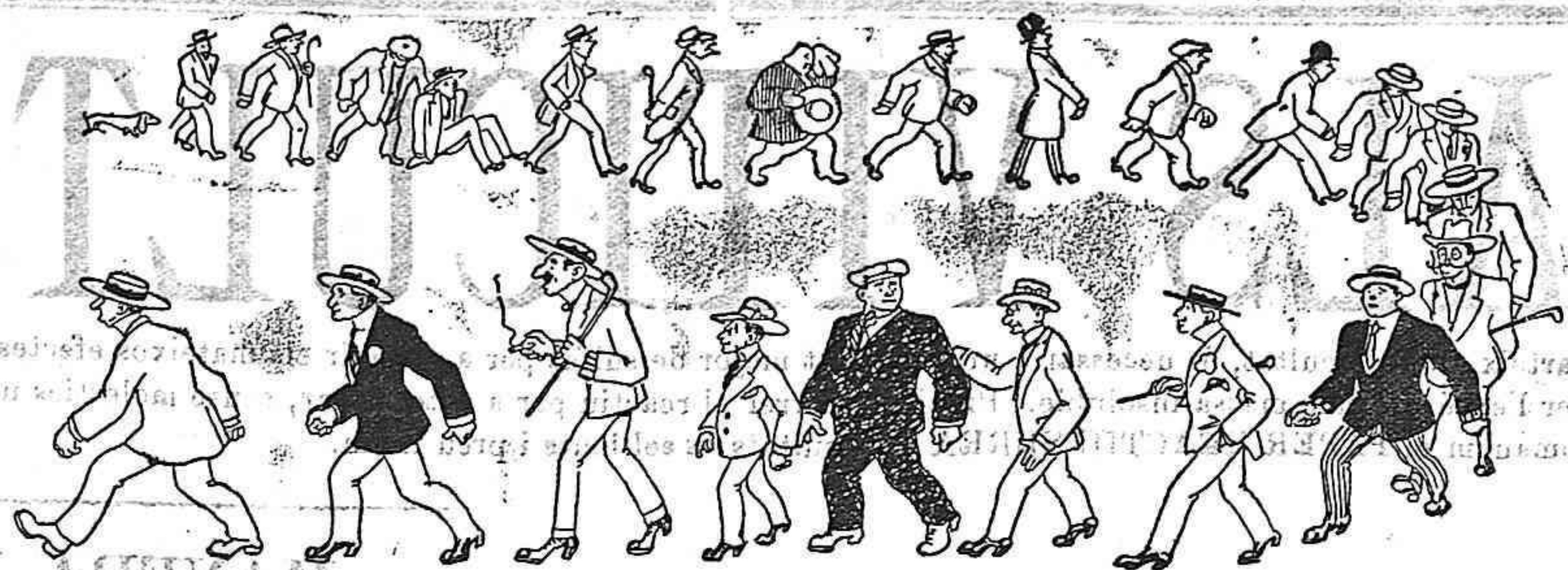
A dos quarts de 10.

PREUS DIARIS

Palcos platea sens entrades 12.—Ptes. Id. principals sense id. 8.— Id. segon pis sense id. 4.— Butaca platea ab entrada 174.— Id. d'anfiteatre ab id. 130.— Lluneta de segon pis ab id. 1.—

CORREM EN BUSCA DE LES NOVETATS DE LA SASTRERIA

Monteols, 35. REUS QUERALT

Entrada a Localitat 0'65
Id. al Paradís 0'34
L'impost del timbre a càrrec del públic.

SALA REUS
Escallides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius.

MURSAAL DE REUS
Grans sessions de cine per a avui. Exit del notable duo còmic «Les Wiskis» amb nou repertori. Magnífic programa de cine. Preus i hores de costum.

Sastreria LA FAMA

Arraval baix de Jesús, 12. -- Reus

El dueny d'aquest establiment, posa en coneixement del públic, trobar-se assortit de tota mena de genres de les últimes novetats per a la vinent temporada d'estiu

A l'alcans de totes les fortunes

Venda de trajos a preus mòdics al comptat i a plaços, per 2'50 pessetes setmanals, pot adquirir-se un hermós trajo. —Visiteu la Sastreria LA FAMA i quedareu convençuts de tot lo abans referit.

ARRAVAL BAIX JESÚS, 12.—REUS

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILI AULÉS

Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos en grans existències de rajoles, lo que li permet poguer servir el genre en immillorables condicions de duració i permanència dels colors.

Preus sense competència.—Camí de Riudoms, 3.—Reus

Agencia de Transports i Acarpeus

Baptista Argilaga

Güell i Mercader n.º 17 (Hostalets). Teléfon 192

Serveis diaris a domicili entre Mora d'Ebre, Lleida, Valencia i Barcelona

Corresponsals: a BARCELONA, Josep Capdevila, Comtal, 35 a MORA D'EBRE, Casanova i Tramunt, Palla, 7

NOTA: Servei especial d'acarpeus.—Informes per a passatges per la línia Brasil, Rio de la Plata i Buenos Aires.

AGRICULTORS I VINICULTORS

Si voleu evitar en absolut la propagació a vostres vinyes de les dolentes malalties com són el «Mildiu», «Blacrot», «Oidium» i les no menys perjudicials plagues insecticides com la «Altise», «Pyrale», «Cochilis» i «Endenis», no oblideu que els millors i més eficaces remeis així com els més simplificats de tractament són «La Perfert» i el «El Cupriforme» fabricats per l'important casa de Beziere LA LITTORALE la qual els seus productes enològics i anticriptogràms són coneguts i sollicitats en totes les més importants regions vinícoles franceses i espanyoles.

Demaneu llibrets explicatius que s'entreguen gratis a qui els solliciti.

A Reus: Dipòsit de productes enològics de «La Littorale» A. MARTRA, Galanes, 6, Drogueria.

Dipòsit general a Espanya: E. DESFAURS, Rambla Sta. Mónica, 4, segon. — Barcelona.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid
Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª - REUS

Métode nou i sense dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuïta de 12 a 1 tots els dies excepte els dijous i dies festius

ESCOLA MILITAR «PRIM»

Donotea, 1, pral. (enfrent de la Fleca).—REUS

S'adverteix, que en el present any, deuen rebre l'instrucció militar que prevé la llei per a obtenir reducció del temps de servei en files, no tant sols els joves del reemplaç de 1913 que han pagat quota militar, sinó que també dauen rebre-la els de 1914 que tinguin el propòsit de pagar dita quota i els del cupo d'instrucció (abans excedents de cupo) de 1912, els que amb arreglo a l'article 261 capítol XX de la llei de recrutament han d'esser cridats en l'any actual.

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY

Classes especials per als residents fora de la localitat.—Consulta gratuïta de tot lo que's refereix al Servei Militar Obligatori.

Per a informes i matricules:

REUS.—Plaça del Quartel, (Pabelló), núm. 3, 2.ª, 1.ª de 15 a 17 els dies feiners i de 11 a 13 els festius.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 21 MAIG 1913

NAIXEMENTS

Miquel Roca Filella.—Antonia Pelli-cé Balsells.—Lluís Sanahaja Asensi.—Antonia Solé Anglés.—Pere Medico Jaumá.—Jaume Masip Borrás.—María Montseny Martí.—María de l'Assumpció Cabré Bassas.

DEFUNCIONS

Antonia Bosch Graciá, 44 anys Ma-nicomi.—Francisco Cardeñas Andren, 69 anys, Casa Caritat.—Teresa Arnavat Cantijoch, 88 Hospital Civil.—Pilar Montserrat Fortuny, 26 anys, Sta. Ele-na, 14.

MATRIMONIS

Cap.

Centre de Lectura

A tenor de lo disposat en els articles 29 i 30 del vigent reglament se convoca als senyors socis a les eleccions que tin-drán lloc el dia 23 del corrent de 10 a 11 de la nit per a l'elecció de president d'aquesta societat i renovació parcial de les Jantes seccionals de la mateixa.
Reus 15 maig 1913.—P. A. de la J. de G.—El secretari, Pere Nolla i Ribas.

Sindicat de Regs del Pantano de Riudecanyes

En virtut de lo acordat pel Congell Directiu d'aquest Sindicat, se concedeix un plaç de 30 dies que finirà el dia 17 de juny pròxim als senyors suscriptors de títuls que tinguin pendent de pago algún dividendo passiu, per a que puguin verificar-ho a les oficines del «Gas Reusense», en l'intel·ligència que finit dit plaç sense que ho hagin efectuat, se'ls hi declararan caducats els títuls definitiva i irrevocablement.
Reus 17 maig 1913.—El president, Josep M. Tarrats.—P. A. del C. D.—El secretari, Anton Estivill.

Informació comercial diària per a FOMENT

Moviment del Port de Tarragona

DIA 21 DE MAIG DE 1913

datos facilitats per l'Agencia de dos E. Fàbregas

Entrades

«Cataluña» de Sevilla, consignat a Mac-Andrews. Efectes.

Sortides

«Mannela Pla» i «Pedro Pi» per a Otte. Càrrega general.

«Cataluña» per a Marsella. Càrrega general.

«San Sebastian» per a Barcelona. Tránzit.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 22.—Varis vaixells per a la costa.

Dia 23.—«Colón» per a Cette; con-signatari Fàbregas.

Llet condensada Marca Lleó

Aquesta llet que és munyida solsament de les millors vaques, és homogenitzada i esterilitzada per un procediment de tota seguretat i baix l'inspecció de les primeres autoritats científiques.

Es absolutament pura i l'única que conté tota la nata, és completament lliure de germens mórbits i de fermentació, conservant el seu bon sabor en tots els elimes i encara que sigui guardada indefinidament. L'única que's recomana per als malats i la cria dels nens.

Se ven en les millors drogueries i establiments de comestibles.

Dia 23.—«Cabo San Vicente» per a Marsella; consignatari Peres.

Dia 24.—«Rioja» per a Cette; con-signatari Fàbregas.

Dia 24.—«Denia» per a Marsella, Ri-bera, Génova i Liorna; consignatari Musolas.

Dia 23.—«Maria» per a Liverpool; consignatari Mac-Andrews.

Dia 24.—«Luque» per a Hamburg; consignatari Mac-Andrews.

Dia 23.—«Tiber» per a Dinamarca; consignatari Ferrer.

Dia 26.—«Hesperus» per a Bardeus, Havre i Finlandia; consignatari Boda.

Dia 26.—«Serdinia» per a Noruega; consignatari Boda.

Dia 26.—«Hispania» per a Suecia; consignatari Boda.

Dia 27.—«Tellus» per a Holanda; consignatari Ferrer.

Dia 28.—«Bets» per a Sant Felio, Marsella i Génova; consignatari Ri-comá.

Dia 29.—«Espagne» per a Amberes; consignatari Mac-Andrews.

EDUARD RECASENS

Corredor de Comerç Colegiat

Arraval Santa Agna, 55.—Teléfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotisations diaries, dematí y tarda.—Operacions a plas ab cambis en term

Interior.	81'40
Norts.	104'25
Alacants.	101'70
Orenses.	29'40
Andalusos.	69'40
Banc Colonial.	—
Rio Plata.	—

BORSA PARIS

Norts.	473'—
Alacants.	467'—

CAMBIS EXTRANJERS

Barcelona.	Francs 8'70	Lliures 27'42
Madrid.	8'50.	—

FUTURS DE COTO

Ordres para les Borses de Liverpool y New-York

Cotisations diaries.—Follets explicatius

COMPRA-VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferro-carriis, Municipals de Barcelona i tots los que's cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

Francisco Usach Compte,

ex recader de Mora a Reus, ofereix al públic en general igual servei de Reus a Barcelona.

Agencia d'encàrrecs:

Plaça de Prim (saló llimpia botes) i en el seu domicili: Hestalets, n.º 26, tercer.

AVIS HIGIÈNIC

En virtut de varies peticions formu-lades per part del veïnat d'aquesta ciutat respecte a les escombraries dels seus pisos, m'han obligat a establir un servei diari voluntari per a la seva recollida, comptant per això amb dependents de tota confiança i autorització de la primera autoritat.

Per a encàrrecs dirigit-se:

Arraval alt Jesús, 41, bis.

Transports i acarrens.

Jaume Sidó.

MODES. Elvira Thomas

Té el gust de participar als seus clients i al públic en general haver rebut per a la present temporada d'estiu tots els genres i models de París per a la confecció de sombreros per a senyora i notes pòguent-ho oferir a preus suma-ment econòmics, com també genres per a la confecció dels mateixos.
Abans de comprar no deixen de vi-sitar aquesta casa del carrer de Rosich núm. 8, on compraren a gust,

El recader de Lleida

MANUEL RABASCALL, desitjant correspondre a la bona acollida que'l públic li ha dispensat en el seu servei entre Reus i Lleida i els pobles de la línia, ha determinat, per a donar més facilitats, ampliar el servei fent un doble viatge diari fins a Montblanc i es-tacions intermitges.

Hores de sortida a les 8'22 i 13'35.

Hores d'arribada a les 12'29 i 17'58.

Els encàrrecs se reben

Plaça de Prim, saló llimpiabotes, i Carrer Llovera (Padró) 23, 2.ª—REUS

IMP. SANJUAN GERMAN.—REUS

ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessària una quantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quedant en el fons dels recipients la major part del sulfat fet, per l'excés de calç massa insoluble. Precisa recórrer al reactiu per a determinar, sense molesties ni gastos, quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això recomanem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excel·lents i pretísim.

Es de suma conveniència que'l caldo bordelès que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàmiques sigui precisament neutre. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni bàsica; perquè, si és lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, además, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament bàsica, aleshores se diposita amb rapidesa, se retrà i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

MANERA D'EMPLEAR EL

PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una quantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneceix blanc, és que no hi ha encara prou calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

CADA LLIBRET VAL 25 CÉNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia, sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

IBARRA i C. a SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. — Servei rapit eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, emplantant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe per a Larcá i Sant Esteva Pravia amb trasbort al vapor "Luarca núm. 3, i per a Dunberque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Per a Cette i Marsella

Maig	22	Vapor Cabo Nao	Maig	23	Vapor Cabo San Vicente
"	29	" Santa Pola	"	30	" Toriñana
Juny	5	" San Vicente	Juny	6	" San Antonio
"	12	" Toriñana	"	13	" Peñas
"	19	" San Antonio	"	20	" San Sebastián

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22. — REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Reloigeria — Reloigetes de butxaca, despertadores de 2'90 ps.

Exit col·lossal dels cèlebres artistes
TITTA RUFFO i CARUSO
en discs Gramophone.

Avis important. — La paraula Gramophone la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un "Gramophone".
— Catàlegs gratis —

NOVA LAMPARA ELÉCTRICA

DE FILAMENT METÁLIC TREFILAT

IRROMPIBLE

"METAL"

C. G. E.

Fabricada per la

Compagnie Generale d'Electricité

Venda al por major i menor

LLUIS ESCOLA

Arraval de Santa Agna, 40. - Telefon 189

MAGATZEM DE MATERIAL ELECTRIC

REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C. a

Martí Napolità (Alcaniz), 7

REUS